Súd:	Okresný súd Rožňava
Spisová značka:	8C/58/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu:	7815201539
Dátum vydania rozhodnutia:	24. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI:	ECLI:SK:OSRV:2016:7815201539.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Rožňave, sudkyňou JUDr. Jarmilou Dušákovou v právnej veci žalobcu U. Y., nar. XX. X. XXXX, bytom trvale T., Z. XXXX/X, t. č. bytom E., D. XXXX/XX, právne zastúpený JUDr. Ľudmilou Raffáčovou, advokátkou AK Košice, Mäsiarska 4 proti žalovanej Slovenskej republike konajúca prostredníctvom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky so sídlom Štúrova 2, Bratislava, IČO: 00 166 481, o náhradu škody, spôsobenej nesprávnym úradným postupom, takto

r o z h o d o l :

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1 007,01 Eur istiny s 5,05 % ročným úrokom z omeškania od 25. 2. 2015 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd konanie o zaplatenie nemajetkovej ujmy 2 000,- Eur z a s t a v u j e .

Súd konanie o zaplatenie 5,05 % ročných úrokov z omeškania za obdobie od 28. 10. 2014 do 24. 2. 2015 zo sumy 3 007,01 Eur , z a s t a v u j e .

Žalovaný je povinný zaplatiť trovy konania žalobcovi vo výške 279,77 Eur, a to na účet právneho zástupcu žalobcu, vedeného v Slovenskej sporiteľni a. s. Košice, číslo účtu: XXXXXXXXX/XXXX, C. F. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Podaným návrhom doručeným Okresnému súdu v Rožňave, dňa 23. 2. 2015 sa žalobca domáhal zaviazať žalovaného na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ktorá vznikla titulom trov právneho zastúpenia v rámci trestného konania vedeného voči žalobcovi ako aj z titulu nemajetkovej ujmy v sume 2 000,- Eur. Pred začatím konania žalobca žalobu o zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 2 000,- Eur s prísl. zobral späť a v späťvzatej časti žiadal konanie zastaviť.

Súd skúmal vecnú legitimáciu účastníkov konania, ktorou sa rozumie hmotnoprávny vzťah účastníka konania k prejednávanej veci, pričom aktívnu legitimáciu má žalobca a pasívnu má žalovaný. Účastníci konania musia disponovať vecnou legitimáciou. Vecnou legitimáciou sa rozumie stav podľa hmotného práva, podľa ktorého účastník konania je subjektom práv alebo povinností, ktoré sú predmetom sporu. Nedostatok pasívnej legitimácie znamená, že niekto o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, nie je. Určenie právneho subjektu, ktorý v danom prípade je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti má zásadný význam z hľadiska určenia vecnej pasívnej legitimácie na strane žalovaného.

Pasívna legitimácia účastníka konania - Slovenskej republiky je nespochybniteľná.

Posúdenie, ktorý orgán je príslušný konať v mene štátu, má však len procesný význam z hľadiska predmetu sporu. Otázka, ktorý orgán štátu vzhľadom na obsah a povahu daného sporu má v mene

žalovaného konať, nie je otázkou pasívnej legitimácie žalovaného, zistené nedostatky v zastúpení žalovaného majú povahu nedostatku procesných podmienok konania (R 48/1967).

V prípade, ak súd je toho názoru, že za štát má konať iný orgán, ako bol označený účastníkom konania v žalobe, je povinný sa postarať o odstránenie procesnej vady žaloby. Pri odstraňovaní tejto procesnej vady žaloby je súd povinný žalobcu poučiť o tom, ktorého štátneho orgánu sa prejednávaná vec týka. Dokonca aj v prípade, ak žalobca neoznačí správne štátny orgán, ktorý konal v mene štátu, je súd povinný v záujme rýchlo vedeného konania konať s orgánom, ktorý je oprávnený v týchto vzťahoch menom štátu vystupovať.

Podľa § 21 ods. 4 veta prvá O. s. p. za štát pred súdom koná štátny orgán v rozsahu pôsobnosti ustanovenej osobitnými predpismi alebo právnická osoba, ktorá je oprávnená podľa osobitného predpisu.

Podľa § 79 ods. 1 veta piata O. s. p., ak je účastníkom štát, návrh musí obsahovať označenie štátu a označenie príslušného štátneho orgánu, ktorý bude za štát konať.

Podľa § 103 O. s. p., kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 2 O. s. p., ak ide o nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť, súd urobí preto vhodné opatrenia, pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok podmienky konania odstrániť, konanie zastaví.

Predmetná žaloba je podaná proti žalovanému, v mene ktorého koná príslušný orgán v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z., pričom je povinnosťou žalobcu označiť tento orgán.

Žalobca označil za žalovaného Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky, u ktorej zároveň podal žiadosť o prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím.

Generálna prokuratúra SR listom zo dňa 25. 9. 2014 sp. zn. VI/3 Spr 113/14/1000-2 postúpila žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky s tým, že Ministerstvo spravodlivosti SR je príslušné prerokovať nárok žalobcu a kópiu oznámenia zaslala aj žalobcovi.

Ministerstvo spravodlivosti SR listom zo dňa 13. 10. 2014 vrátilo postúpenú žiadosť žalobcu o prerokovanie nároku na náhradu škody Generálnej prokuratúre SR s tým, že Ministerstvo nie je príslušné vybavovať predmetnú žiadosť, ale ako orgán konajúci v mene štátu prichádza do úvahy tak Ministerstvo vnútra SR, ako aj Generálna prokuratúra SR. Vo svojom podaní Ministerstvo spravodlivosti okrem iného tiež uviedlo, že z hľadiska určenia, ktorý z týchto orgánov je v tom-ktorom prípade orgánom konajúcim v mene štátu, je rozhodujúce, na ktorom z nich bola podaná žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody; ak žiadosť bola podaná na oboch uvedených orgánoch, je príslušný ten z nich, ktorý vo veci začal konať ako prvý.

Generálna prokuratúra SR listom zo dňa 17. 10. 2014 opätovne vrátila žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku Ministerstvu spravodlivosti SR, pretože zotrvala na svojom právnom názore, vyslovenom v prípise zo dňa 25. 9. 2014 sp. zn. VI/3 Spr 113/14/1000-2. Odpis predmetného podania bol opäť doručený aj žalobcovi.

Ministerstvo spravodlivosti SR dňa 27. 10. 2014 vrátilo postúpenú žiadosť žalobcu o prerokovanie nároku na náhradu škody Generálnej prokuratúre SR, s tým, že naďalej zotrvalo na svojich záveroch, uvedených v liste zo dňa 13. 10. 2014, keďže predmetnú žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie, ktorá bola vrátená z Generálnej prokuratúry SR nepovažovala za žiadosť, ktorá môže byť prerokovaná ministerstvom spravodlivosti SR.

Podľa § 1 písm. a) zák. č. 514/2003 Z. z. tento zákon upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci.
a) nezákonným rozhodnutím,
b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
d) nesprávnym úradným postupom.

Je nepochybné, že pasívne legitimovaným je Slovenská republika a bolo vecou žalobcu označiť aj zastupujúci orgán, keďže predmetom konania bola náhrada škody, ktorá mala byť žalobcovi spôsobená nezákonným rozhodnutím, vo výške 3 007,01 Eur.

Podľa § 4 zák. č. 514/2003 Z. z. je upravené, ktorý orgán koná v mene štátu, čo vyplýva aj z nadpisu tohto ustanovenia „Orgán konajúci v mene štátu."
a) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak
1. škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,
2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,1)
3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu,2)
b) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru,3) a
1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo
2. vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora,
c) Ministerstvo financií Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní spôsobil škodu vyšetrovateľ finančnej správy alebo poverený pracovník finančnej správy,3) a
1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa finančnej správy alebo povereného pracovníka finančnej správy a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo
2. vyšetrovateľ finančnej správy alebo poverený pracovník finančnej správy nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora.
d) ministerstvo alebo iný ústredný orgán štátnej správy, ak škoda vznikla pri výkone verejnej moci v oblasti štátnej správy, ktorá patrí do pôsobnosti tohto ministerstva alebo tohto ústredného orgánu štátnej správy a aj keď ide o škodu, ktorá vznikla pri výkone štátnej správy, ktorá bola prenesená na územnú samosprávu podľa osobitného predpisu,
e) ministerstvo alebo iný ústredný orgán štátnej správy, ak v dôsledku nesprávneho prebratia smernice Európskej únie alebo ak v dôsledku nedodržania lehoty určenej na jej prebratie vznikla škoda pri výkone verejnej moci v oblasti štátnej správy, ktorá patrí do pôsobnosti tohto ministerstva alebo tohto ústredného orgánu štátnej správy,
f) Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu4) v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní,

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) a b) zák. č. 514/2003 Z. z. v znení od 01. 01. 2013 vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 od. 1, koná v mene štátu
a) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak
1. škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,
2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,1)
3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu,2)
b) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru,3) a
1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo
2. vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora,
c) Ministerstvo financií Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní spôsobil škodu vyšetrovateľ finančnej správy alebo poverený pracovník finančnej správy,3) a

1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa finančnej správy alebo povereného pracovníka finančnej správy a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo
2. vyšetrovateľ finančnej správy alebo poverený pracovník finančnej správy nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora.

Zákonom č. 412/2012 Z. z. bol zákon č. 514/2003 Z. z. zmenený, pričom daný zákon nadobudol účinnosť dňa 01. 01. 2013. Keďže touto novelou nebolo dané prechodné ustanovenie, a ide o procesnoprávny predpis, nakoľko upravuje zastupovanie Slovenskej republiky, tak pre ďalšie konanie od 01. 01. 2013 sa aplikuje znenie dané novelou - zákonom č. 412/2012 Z. z.

Na základe uvedeného, súd v konaní konal s Generálnou prokuratúrou SR, ako orgánom konajúcim v mene Slovenskej republiky.

Súd vo veci vykonal dokazovanie okrem oboznámenia sa s celým obsahom trestným spisom Okresného súdu Prešov sp. zn. 2 Tv 4/13, peňažným denníkom právnej zástupkyne žalobcu, aj výsluchom účastníkov, keď žalobca trval na podanej žalobe, čo do výšky 1 007,01 Eur s prísl., kým žalobu o zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 2 000,- Eur s prísl., pred začatím konania, ako je to aj vyššie uvedené, zobral späť, v ktorej späťvzatej časti konanie žiadal zastaviť. Vo svojej výpovedi zdôraznil, že žalovaná suma, čo do výšky 1 007,01 Eur predstavuje škodu, ktorá mu vznikla v súvislosti s poskytnutím právnej pomoci v jeho trestnej veci, ktorá trestná vec bola skončená oslobodením žalobcu spod obžaloby Okresného prokurátora v Prešove, s tým, že vo veci rozhodol Okresný súd v Prešove rozsudkom sp. zn. 2 Tv 4/2013 zo dňa 20. januára 2014, keď bol žalobca oslobodený v plnom rozsahu spod obžaloby. Na hlavnom pojednávaní dňa 20. 1. 2014 po vyhlásení rozsudku podal Okresný prokurátor OS Prešov odvolanie. O odvolaní Okresného prokurátora rozhodol Krajský súd v Trenčíne, ktorý dňa 2. 6. 2014 uznesením sp. zn. 23 Tov 4/2014 - 186 odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry v Prešove zamietol, pretože nebolo dôvodné. Rozsudok Okresného súdu v Prešove zo dňa 20. 1. 2014 sp. zn. 2 Tv 4/13-171 nadobudol právoplatnosť dňa 2. 6. 2014. Žalovaná suma predstavuje sumu, ktorú vyplatil žalobca advokátovi, ktorý ho obhajoval v trestnom konaní.

Žalovaný so žalobou nesúhlasil a mal za to, že Generálna prokuratúra SR nie je oprávnená vo veci konať za štát, pretože nie sú splnené hmotnoprávne predpoklady na postup podľa ustanovenia §4 ods. 1/ písm. f/ zákona č. 514/2003 Z. z. Škodu nespôsobila prokuratúra (prokurátor) a teda nie je daná príslušnosť Generálnej prokuratúry SR na konanie. Žalovaná zastávala názor, že sú splnené podmienky podľa § 4 ods. 2/ Zákona č. 514/2003 Z. z. a žiadala, aby súd z GP SR ďalej nekonal a pokračoval v konaní s Ministerstvo spravodlivosti SR a to z dôvodov, že titulom náhrady škody - uznesení o vznesení obvinenia, je účinné a vykonateľné už jeho vydaním bez ohľadu na to, či a kedy ho prokurátor obdržal, preto prokurátor sa na jeho vydaní nepodieľa a jeho účinkom (škode) nemôže v tomto štádiu konania zabrániť a už vôbec nie spôsobiť škodu. V konečnom dôsledku v trestnej veci, vedenej proti žalobcovi OS Prešov obžalobu prijal (teda uznal a potvrdil zákonnosť prípravného konania podľa § 238 ods. 1/ Tr. poriadku), vo veci konal a rozhodol po vykonaní dokazovania na hlavnom pojednávaní - k porušeniu zákona zo strany prokurátora nedošlo. Na svojom stanovisku zotrvala Generálna prokuratúra SR aj v rámci predbežného prerokovania nároku na náhradu škody, keď žiadosť žalobcu zo dňa 16. 9. 2014 o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody postúpila MS SR a aj po vrátení postúpenej žiadosti naďalej zotrvala na pôvodnom názore. K uhradeniu uplatňovaného nároku sa prokuratúra nevyjadrila, keďže príslušný spisový materiál vrátila Ministerstvu spravodlivosti SR. Generálna prokuratúra SR sa necíti byť oprávnená na prejednanie danej veci, pretože so žiadosti nevyplynuli skutočnosti, zakladajúce možnosť postupu podľa § 4 ods. 1/ písm. f/ Zákona č. 514/2003 Z. z. Navrhla, aby súd ďalej konal s Ministerstvom spravodlivosti SR.

Žalovaná nesúhlasila ani s uplatneným úrokom z omeškania za obdobie od podania žaloby, pretože žalovanej bola žaloba doručená len 14. 9. 2015. Nenamietala priznanie úrokov z omeškania žalobcovi, prípadne súhlasila s priznaním úrokov z omeškania žalobcovi, prípadne od doručenia predmetnej žaloby, resp. rozhodnutie v tejto časti žaloby ponechala na zváženie súdu. K výške uplatnených trov právneho zastúpenia v trestnom konaní, po nahliadnutí do predmetného trestného spisu, žalovaná nenamietala vyúčtované úkony právneho zástupcu žalobcu v trestnom konaní.

Pre dané konanie súd aplikoval zákon č. 514/2003 Z. z., keď podľa § 5 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť, iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobná, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 15 zák. č. 514/2003 Z. z.:

(1) Nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.
(2) Ak bola žiadosť podaná na neprílušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované.

Podľa § 16 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Súd mal preukázané, že žalobca žalobou zo dňa 25. 2. 2015 žiadal prerokovanie nároku na náhradu škody titulom, vzniknutých trov právneho zastúpenia vo výške 1 007,01 Eur, na základe príjmového pokladničného dokladu, zo dňa 7. 7. 2014, vystaveného jeho právnou zástupkyňou v trestnom konaní v rámci obhajoby.

Súd mal zistené, že uznesením zo dňa 30. 5. 2013, ČVS: ORP-467/OEK-RV-2012 bolo voči žalobcovi začaté trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1/ Tr. poriadku vznesené obvinenie pre zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1/ ods. 4/ písm. a/ Trestného zákona. Proti predmetnému uzneseniu podal žalobca sťažnosť, ktorá mu bola uznesením č. 1 Pv 939/12-3 Okresnej prokuratúry Prešov, zo dňa 24. 1. 2013 zamietnutá ako nedôvodná.

Rozsudkom Okresného súdu v Prešove, sp. zn. 2 Tv 4/2013-171 zo dňa 20. 1. 2014 bol žalobca oslobodený spod obžaloby za zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1/ ods. 4/ písm. a/ Trestného zákona z dôvodu, že skutok ktorý sa mu kládol za vinu nie je trestným činom. Prokurátor proti predmetnému rozsudku podal odvolanie, ktoré odvolanie okresného prokurátora bolo uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23 Tov 4/2014 - 186 zo dňa 2. 6. 2014 zamietnuté ako nedôvodné.

Súd mal nepochybne zistené z pripojeného trestného spisu, že žalobca mal v danom konaní právneho zástupcu, advokáta na základe plnej moci - JUDr. Ľudmilu Raffáčovú. Z pripojeného spisu vyplýva, že právna zástupkyňa žalobcu skutočne vykonala nevyhnutné úkony, na základe čoho vystavila žalobcovi príjmový pokladničný doklad zo dňa 7. 7. 2014 na sumu 961,37 Eur, za poskytnutú právnu pomoc.

Vzhľadom na to, že v trestnom konaní prokurátor zamietol sťažnosť žalobcu proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru a následne bol žalobca spod obžaloby oslobodený, súd má za to, že v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z., ide o nezákonné rozhodnutie.

Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba na zaplatenie istiny 1 007,01 Eur za poskytnutú právnu pomoc vrátane cestovného žalobcu vo výške 45,64 Eur je dôvodná. Právo na obhajobu osoby, proti ktorej sa vedie trestné stíhanie, stanovené ako jedna zo základných zásad trestného konania, keď Trestný poriadok umožňuje, aby si obvinený mohol na svoju obranu a obhajobu voči vznesenému obvineniu zobrať na pomoc osobu znalú práva, ktorá má teoretické znalosti z práva a praktické skúsenosti s priebehom trestného procesu. Za obhajobu žalobca zaplatil odmenu za poskytnuté právne služby v sume 961,37 Eur vypočítanú podľa Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov. Žalobca žiadosťou zo dňa 16. 9. 2014, odoslanou na poštovú prepravu dňa 17. 9. 2014 zaslal Generálnej prokuratúre SR žiadosť o predbežné prerokovanie nároku

na náhradu škody, v ktorej si okrem uplatnenia nároku na náhradu škody, z titulu trov obhajoby vo výške 961,37 Eur, uplatnil aj nárok na náhradu cestovného, ktoré vynaložil v súvislosti s účasťou na hlavných pojednávaniach na Okresnom súde v Prešove, Krajskom súde v Trenčíne vo výške 45,64 Eur a predmetnou žiadosťou si pôvodne tiež uplatnil aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2 000,- Eur, ktorú považoval za primeranú, vzhľadom na zásah do jeho osobného práva na osobnú česť a ľudskú dôstojnosť, pretože mal nepriaznivé následky pre žalobcu, čo do jeho postavenia v rodine, zamestnaní aj v spoločnosti. Listom zo dňa 25. 9. 2014 Generálna prokuratúra SR postúpila vec na priame vybavenie Ministerstvu spravodlivosti z dôvodu, že príslušnosť Ministerstva vnútra je vylúčená. Listom zo dňa 13. 10. 2014 Ministerstvo spravodlivosti SR vrátilo postúpenú žiadosť Generálnej prokuratúre SR s podrobným odôvodnením nepríslušnosti Ministerstva spravodlivosti SR. Listom zo dňa 17. 10. 2014 Generálna prokuratúra SR vrátila postúpenú žiadosť žalobcu späť Ministerstvu spravodlivosti SR s tým, že zotrvávajú na právnom názore vyslovenom v prípise zo dňa 25. 9. 2014. Listom zo dňa 27. 10. 2014 Ministerstvo spravodlivosti SR prezentovalo svoje stanovisko k opätovnému vráteniu žiadosti tak, že si žiadosť ponecháva len z dôvodu zachovania právnej istoty poškodených a kvôli celkovému obrazu fungovania orgánov verejnej moci v očiach poškodených. V liste je tiež Generálnej prokuratúre SR vytknuté, že zvoleným postupom stratila možnosť riadneho prešetrenia dôvodnosti uplatneného nároku. Žalobca, keďže jeho žiadosti nebolo vyhovené, podal žalobu o náhradu škody vzniknutej v súvislosti s jeho obhajobou v trestnom konaní, spočívajúcej vo vynaložení nákladov na trovy obhajoby v sume 1 007,01 Eur, ako aj z titulu náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 2 000,- Eur. Uplatnil si teda nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo jeho právoplatným odsúdením. Ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Zákon v ustanovení § 3 určuje rozsah zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci tak, že štát zodpovedá za škodu spôsobenú podľa písm. a/ nezákonným rozhodnutím, čo je i posudzovaný prípad. Základným predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, v zmysle § 6 ods. 1 prvá veta zákona č. 514/2003 Z. z. je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, a to pre jeho nezákonnosť príslušným orgánom. V súdenej veci škoda žalobcovi vznikla začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo jeho právoplatným odsúdením, pretože žalobca bol spod obžaloby, ktorá bola podaná ako výsledok začatého a vedeného trestného stíhania, súdom oslobodený. Vzhľadom na výsledok trestného konania právoplatné oslobodenie žalobcu spod obžaloby v trestnom konaní možno uzavrieť, že žalobca čin, pre ktorý bol trestne stíhaný, nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Právoplatnosťou rozsudku vydaného v trestnom konaní, v ktorom žalobca bol oslobodený spod obžaloby, trestné konanie skončilo, čo znamená, že zanikli aj účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, výsledky trestného konania preukázali, že v prípade žalobcu sa nejednalo o prečin, pre ktorý bol trestne stíhaný, čo zároveň znamená, že podozrenie zo spáchania prečinu sa nepotvrdilo a vyšla tak najavo nezákonnosť rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Tým sa naplnili predpoklady zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím podľa § 6 ods. 1 prvá veta zákona č. 514/2003 Z. z. Právoplatnosťou oslobodzujúceho rozsudku zanikli účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania vznesení obvinenia, zrušenie takéhoto rozhodnutia sa z toho dôvodu stalo bezpredmetným, čo však ale neznamená, že by nebol naplnený predpoklad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zmysle § 6 ods. 1 prvá veta zákona č. 514/2003 Z. z. Zodpovednosť štátu za škodu, ktorá vznikla žalobcovi v príčinnej súvislosti s rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, ktoré sa ukázalo ako nezákonné, je objektívnou zodpovednosťou. Štát sa nemôže zbaviť zodpovednosti za postup orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V tejto súvislosti nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Žalobca teda preukázal všetky predpoklady zodpovednosti za škodu, teda nezákonné rozhodnutie, škodu, ako je príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou. Z citácie ustanovenia § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. jednoznačne vyplýva, že jeho praktické uplatnenie prichádza do úvahy aj v prípade zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktoré podmienky upravuje § 6 tohto zákona. Zahrnutie trov trestného konania, v ktorom bol žalobca oslobodený spod obžaloby do náhrady škody, vyplýva z toho ustanovenia, teda trovy obhajoby, v trestnom konaní nepochybne patria do náhrady škody, v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. Žalobca preukázal, že mu tieto trovy v trestnom konaní vznikli, že išlo o trovy obhajoby, ktoré žalobca obhajcovi uhradil, o čo sa zmenšil jeho majetok. Žalobca v súvislosti s nezákonným rozhodnutím štátu musel vynaložiť zo svojho majetku peňažnú sumu 1 007,01 Eur, čím sa znížil jeho majetok o túto finančnú čiastku.

Keďže v súvislosti s trestným konaním vznikla žalobcovi škoda, a to titulom trov právneho zastúpenia, ktoré musel žalobca vynaložiť svojmu právnemu zástupcovi na základe vystaveného príjmového pokladničného dokladu, vzniknutú škodu mu je povinný žalovaný uhradiť.

Súd poznamenáva, že žiadosť na predbežné prerokovanie bola žalobcom podaná na Generálnej prokuratúre SR správne a v zákonnej lehote. Súd zároveň podotýka, že v čase podania žiadosti bola Generálna prokuratúra SR, príslušným orgánom konajúcim v mene žalovaného.

Súd poukazuje na ustálenú súdnu prax (rozsudok NS SR zo dňa 30. 03. 2011, č. k. 3Cdo/194/2010). V súlade s ustálenou súdnou praxou zodpovedá štát za škodu spôsobenú začatím (vedením) trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu, ako aj hlavne v prípadoch, keď bol obžalovaný oslobodený spod obžaloby. Táto zásada bola vyjadrená už vo viacerých skorších rozhodnutiach, ktoré sa týkali náhrady škody spôsobnej štátnym orgánom, v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgán štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“). Rozhodovanie súdov podľa tohto zákona sa ustálilo medzi iným na názore, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol oslobodený spod obžaloby, má podľa § 1 až § 4 zákona č. 58/1969 Zb. zásadne právo na náhradu škody spôsobnej uznesením o vznesení obvinenia (R 35/1991). Na to nadviazal záver, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov zásadne právo na náhradu škody spôsobnej uznesením o vznesení obvinenia. Takéto právo má aj vtedy, ak v súvislosti s rozhodnutím orgánu činného v trestnom konaní, ktoré nie je v súlade so zákonom, vynaložil náklady na trovy nutnej obhajoby (viď bližšie R 70/1994). Na podstate týchto právnych záverov, ku ktorým sa dospelo vo vzťahu k prípadom škôd vzniknutých za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb., zotrváva súdna prax aj po prijatí zákona č. 514/2003 Z. z.

Zákon č. 514/2003 Z. z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenia), ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zavinil. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania.

V zmysle § 18 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu .

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozsudku sp. zn. 2Cdo/194/2010 konštatoval, že s ustálenou súdnou praxou zodpovedá štát aj za škodu spôsobenú začatím trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu. Táto zásada bola vyjadrená už vo viacerých skorších rozhodnutiach, ktoré sa týkali náhrady škody spôsobenej štátnym orgánom, v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu, alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Rozhodovanie súdov podľa tohto zákona sa ustálilo medzi iným, na názore, že ten proti komu bolo trestné konanie zastavené, alebo ten, kto bol oslobodený spod obžaloby má, podľa ustanovenia § 1, § 4 citovaného zákona zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Na to nadviazal záver, že ten proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Takéto právo má aj vtedy, ak v súvislosti s rozhodnutím orgánu činného v trestnom konaní, ktoré nie je v súlade so zákonom, vynaložil náklady na trovy nutnej obhajoby. Na podstate týchto právnych záverov, ku ktorým sa dospelo vo vzťahu k prípadom škôd vzniknutých za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb., zotrváva súdna prax aj po prijatí zákona č. 514/2003 Z. z. Najvyšší súd ďalej konštatoval, že zákon č. 514/2003 Z. z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri porušovaní porušil právnu povinnosť a škodu zavinil, rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania.

Zmyslom právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu je, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym, či nezákonným zásahom štátu bola odčinená. Zákon č. 514/2003 Z. z. výslovne neupravuje

nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia obžalovaného spod obžaloby. Judikatúra, ale dospela k záveru, že ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu zodpovednosti za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu, úpravy najbližšej, a to z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobnej nezákonným rozhodnutím (§ 3 ods. 1 písm a. citovaného zákona). Podstata nároku na náhradu škody sa neviaže na (ne) správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania. Za ústavne konformný treba považovať výklad, podľa ktorého (v prípade posudzovania zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia), ak došlo rozhodnutím súdu k oslobodeniu spod obžaloby a k takémuto rozhodnutiu došlo preto, že nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný (v konaní o náhradu škody žalobca), rozhodnutie o oslobodení spod obžaloby má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Najvyšší súd Slovenskej republiky, v rozhodnutí č. k. 4Cdo/183/2009 zo dňa 30.11.2009 konštatoval, že nemožno prehliadnuť, že štát nemá slobodnú vôľu, ale je povinný striktne dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich potup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V takej situácii nie je rozhodnuté, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Najvyšší súd ďalej konštatoval, že nárok na náhradu škody spôsobnej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným posúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu, podľa zákona č. 514/2003 Z. z., rovnako aj podľa predtým platného zákona č. 58/1969 Zb.

I keď jedným zo základných predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, v zmysle § 6 ods. 1 veta prvá zákona .č 514/2003 Z. z. je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, treba mať na zreteli, že v zmysle právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu bola odčinená (viď bližšie rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn 4 M Cdo 15/2009 uznesením občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 06. 12. 2010 navrhnuté na uverejnenie v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutím súdov Slovenskej republiky).

Z predložených listín a z pripojeného spisu Okresného súdu Prešov sp. zn. 2 Tv 4/2013 bolo preukázané skutočné vykonanie týchto úkonov, ktoré neboli ani žalovaným po nahliadnutí do trestného spisu spochybňované a namietané, dokonca žalovaný výslovne uviedol, že nerozporuje nárok žalobcu, ani samotné úkony, ani výšku týchto úkonov.

Táto odmena obhajoby v trestnom konaní bola vyčíslená za úkony právnej služby, t. j. za:
1. príprava a prevzatie obhajoby vrátane prvej porady 86,93 Eur
2. podanie vyjadrenia zo dňa 14. 11. 2013 - stanovisko obhajoby 86,93 Eur
3. účasť na hlavnom pojednávaní na OS Prešov dňa 14. 11. 2013 86,93 Eur
4. účasť na hlavnom pojednávaní OS Prešov dňa 20. 1. 2014 90,17 Eur
5. vyjadrenia k odvolaniu zo dňa 23. 4. 2014 90,17 Eur
6. účasť na verejnom zasadnutí KS Trenčín dňa 2. 6. 2014 90,17 Eur

Celkom odmena za úkony právnej služby 531,30 Eur
Režijný paušál 3 x 7,81 Eur + 3 x 8,04 Eur - celkom: 47,55 Eur
Hodnota každého úkonu právnej služby predstavovala v zmysle
§ 12/3 písm. a) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. (ďalej len vyhlášky)
za rok 2013 sumu 86,93 Eur a za rok 2014 sumu 90,17 Eur.

Z titulu cestovného bola vyúčtovaná celková suma 35,68 Eur a to za:

- cestovné z Košíc do Prešova a späť (hlavné pojednávanie Okresný súd Prešov
dňa 14. 11. 2013 t. j. 1,90 Eur x 2 (SAD),
- cestovné z Košíc do Prešova a späť - hlavné pojednávanie Okresný súd Prešov
dňa 20. 1. 2014 t. j. 1,90 Eur x 2 (SAD),
- cestovné z Košíc do Trenčína a späť - verejné zasadnutie Krajský súd Trenčín
dňa 2. 6. 2014 t. j. 1 cesta 14,04 Eur x 2 (ŽSR - R 600 Váh, R 605 Dargov),

Náhrada za stratu času podľa ustanovenia § 15 písm. b/ Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. celkove predstavuje sumu 346,84 Eur, t. j.
- účasť na hlavnom pojednávaní Okresného súdu Prešov dňa 14. 11. 2013, t.j.
1 cesta v trvaní 50 minút, spolu 100 minút, 4 x 13,01 Eur, spolu 52,04 Eur,
- účasť na hlavnom pojednávaní Okresného súdu Prešov dňa 20. 1. 2014, t.j.
1 cesta v trvaní 50 minút, spolu 100 minút, 4 x 13,40 Eur, spolu 53,60 Eur,
- účasť na verejnom zasadnutí Krajského súdu v Trenčíne, cesta Košice - Trenčín a späť, spolu v trvaní 8 hodín 55 minút - 18 x 13,40 Eur,
spolu 241,20 Eur.

Celkové trovy právneho zastúpenia takto predstavujú 961,37 Eur, cestovné t. j. náklady žalobcu, ktoré predstavujú sumu 45,64 Eur (2 x účasť na hlavných pojednávaniach Okresného súdu v Prešove a 1 x účasť na verejnom zasadnutí KS Trenčín), celkové trovy vrátane cestovného sú vo výške 1 007,01 Eur.

Podľa § 18 ods. 1 zák. č. 514/2004 Z. z. náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

S poukazom na uvedené zákonné ustanovenia a na zaužívanú súdnu prax, súd dospel k záveru, že žalobcovi vznikla škoda z dôvodu vzniku trov konania za obhajobu splnomocnenému právnemu zástupcovi v trestnom konaní, v dôsledku čoho žalovaného zaviazal súd plnením.

Súd zároveň priznal žalobcovi aj úroky z omeškania vo výške 5,05 % ročne za obdobie od 25. 2. 2015 do zaplatenia, kedy sa žalovaný dostal do omeškania s náhradou škody. K prvému dňu omeškania t. j. k 25. 2. 2015 bola základná úroková sadzba 5,05 %. Žalobca má právo na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5,05 % ročne z prisúdenej čiastky. Súd za obdobie od 28. 10. 2014 do 24. 2. 2015 zo sumy 3 007,01 Eur konanie zastavil, keďže žalobca za uvedené obdobie žalobu, čo do úrokov z omeškania zobral späť a to s poukazom na ustanovenie § 96 ods. 1/, 2/ O. s. p. Súd zároveň zastavil v zmysle citovaného ustanovenia § 96 ods. 1/ O. s. p. aj konanie, čo do sumy 2 000,- Eur, z titulu nemajetkovej ujmy, v ktorej časti žalobca žalobu zobral späť ešte pred začatím pojednávania.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd priznáva náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

V konaní bol úspešný žalobca, ktorý si uplatnil trovy konania, titulom trov právneho zastúpenia za 4 úkony právnej služby po 61,41 Eur (prevzatie a príprava právneho zastúpenia, podanie žalobného návrhu dňa 24. 2. 2015, účasť na pojednávaní dňa 14. 4. 2016 a účasť na pojednávaní dňa 24. 5. 2016, v zmysle § 10 ods. 1/ Vyhl. č. 655/2004 Z. z.), spolu úkony právnej služby predstavujú sumu 245,64 Eur režijný paušál za rok 2015 1 x po 8,39 Eur a za rok 2016 - 3 x 8,58 Eur - v zmysle § 16 ods. 3/ Vyhl. č. 655/2004 Z. z. - spolu režijný paušál predstavuje sumu 34,13 Eur a celkové trovy právneho zastúpenia takto činia 279,77 Eur.

Podľa § 149 ods. 1/ O. s. p. ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Na základe uvedeného je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi trovy konania v celkovej sume 279,77 Eur, titulom trov právneho zastúpenia a to na účet právneho zástupcu žalobcu, vedeného v Slovenskej sporiteľni a. s. Košice, číslo účtu: XXXXXXXXX/XXXX, C. F. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX a to v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku, tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd Košice prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ust. § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 42 ods. 3 OSP, pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.